

FACTORII DE RISC AI TUBERCULOZEI: BĂRBAȚI vs FEMEI

Abu Kalil May, Abu Ayash Kaid, Osama Mareed

(Conducător științific: Evelina Lesnic, dr. șt. med., asist. univ., Catedra de pneumoftiziologie)

Introducere. Există o diferență în incidență, prevalență, mortalitate conferită de TB datorată particularităților fiziologice și comportamentale între sexe.

Scopul lucrării. Evaluarea impactului diferențelor datorate genului asupra particularităților pacienților cu TB.

Material și metode. A fost efectuat un studiu retrospectiv asupra particularităților sociale, demografice, managementul cazului, aspectelor radiologice a 467 pacienți, distribuiți în 285 (61%) bărbați și 182 (39%) femei.

Rezultate. Distribuția conform vârstei a determinat predominarea bărbaților – 126 (44%) din grupul 35-54 ani și a femeilor – 97 (53%) din grupul 18-34 ani. Cu reședință urbană au fost 210 (74%) bărbați și 142 (78%) femei. Fără loc de trai au fost 22 (8%) femei și 8 (5%) bărbați, migranți ocupaționali au constituit 28 (10%) bărbați și 12 (7%) femei. Microscopia sputei a identificat o rată similară a rezultatelor pozitive 80 (28%) bărbați și 45 (25%) femei. Testul de sensibilitate a stabilit o rată similară a drog-rezistenței: 31 (11%) bărbați și 20 (11%) femei. Medicul de familie a depistat mai frecvent bărbații – 187 (66%) decât femei – 99 (54%). Screeningul grupurilor cu risc a depistat mai frecvent femei – 114 (40%) decât bărbați – 107 (59%). TB pulmonară infiltrativă a fost diagnosticată la 158 (87%) bărbați și 269 (94%) femei. TB generalizată a predominat la bărbați – 15 (5%) față de femei – 2 (1%). Rata succesului terapeutic a fost mai mare la femei – 155 (85%) față de bărbați – 228 (80%), decesul, eșecul și abandonul a predominat la 50 (17.5%) bărbați față de 12 (7%) femei.

Concluzii. (1) TB a fost mai frecvent diagnosticată la femeile tinere și la bărbații de vârstă medie, cu reședință urbană. (2) Au fost depistate cazuri simptomatice mai frecvent la bărbații. (3) Rata succesului terapeutic a fost mai înaltă la femei, iar decesul și abandonul a fost mai frecvent la bărbați.

Cuvinte cheie: tuberculoza, factori de risc, screening.

RISK FACTORS FOR TUBERCULOSIS: MEN vs WOMEN

Abu Kalil May, Abu Ayash Kaid, Osama Mareed

(Scientific adviser: Evelina Lesnic, PhD, assist. prof., Chair of pneumophtysiology)

Introduction. It is strong relation between incidence, prevalence, mortality of tuberculosis and male sex due to behavioral and physiological differences.

Objective of the study. To assess the impact of gender differences on the features of TB.

Material and methods. Was performed a retrospective study targeting social, demographic, economic and epidemiological peculiarities, case-management, radiological aspects and microbiological characteristics of 467 patients, 285 (61%) men and 82 (39%) women.

Results. The distribution according to the age was identified the predominance of men – 126 (44%) from the 35-54 age group and women – 97 (53%) from the 18-34 age group. Urban residence had 210 (74%) men and 142 (78%) women. Homeless were 22 (8%) women and 8 (5%) men and migrants were 28 (10%) men and 12 (7%) women. Smear microscopy identified a similar rate of positive results: 80 (28%) men and 45 (25%) women. Drug susceptibility testing established a similar rate of MDR-TB: 31 (11%) men and 20 (11%) women. General practitioners detected more frequently men – 187 (66%) than women – 99 (54%). High risk groups screening was detected more frequently women – 114 (40%) than men – 107 (59%). Infiltrative TB was diagnosed in 158 (87%) men and 269 (94%) women. Generalized TB predominated in men – 15 (5%) than women – 2 (1%). The highest success rate was established in women – 155 (85%) than in men – 228 (80%), died, failed or lost to follow-up were more frequently men – 50 (17%) than women – 12 (7%).

Conclusions. (1) TB was more frequently diagnosed in young women and middle adulthood men, with urban residence. (2) Men were detected more as symptomatic cases. (3) Treatment success rate was higher in women, but died and lost to follow up were more frequently men.

Key words: tuberculosis, risk factors, screening